

PRZEŻYCIA 5-LETNIE CHORYCH NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE Z 2015 ROKU NA TLE DANYCH 1985-2014

Analiza dotyczy 13.107 zachorowań na nowotwory złośliwe z roku 2015 zapisanych w bazie Dolnośląskiego Rejestru Nowotworów. Weryfikacja chorych w 2021 roku w Ministerstwie Cyfryzacji pozwoliła określić vital status (żyje lub data zgonu) dla 12.941 chorych, z obserwacji stracono 166 chorych (1,3%). Zgodnie ze standardem europejskiego badania EURO CARE [2] z analizy wykluczono nowotwory u dzieci do 14 roku życia, zarejestrowane tylko na podstawie aktu zgonu oraz podejrzenia nowotworów dotyczące osób aktualnie żyjących, o których nie otrzymano żadnych dodatkowych informacji o dalszej diagnostyce lub wdrożeniu leczenia. Ostatecznie analizowany materiał stanowiły 12.902 zachorowania.

Do obliczenia przeżyć względnych użyto własnego arkusza obliczeniowego Microsoft Excel, którego budowę oparto na standardowej metodzie Hakulinena, później zmodyfikowanej [1, 3]. Metoda oparta jest na obliczeniu teoretycznych wartości przeżyć uwzględniających wiek chorych i związane z nim wartości współczynnika dalszego trwania życia.

Dla porównania w tabelach zamieszczone są wcześniej opublikowane dane dotyczące chorych z lat 1985-2014 [4].

Spośród 6.262 analizowanych mężczyzn, którzy zachorowali na nowotwory złośliwe w 2015 roku pięć lat przeżyło 2.482, wskaźnik przeżyć obserwowany wyniósł 39,6%. Po uwzględnieniu tablic dalszego trwania życia (wymieralności naturalnej) wskaźnik przeżyć 5-letnich względny wyniósł 46,3% i jak pokazuje Tab.1 był o 3,7% większy o stwierdzonego dla lat 2010-2015 i zgodny z trendem, który dla lat 1985-2014 wyniósł +3,37%.

Najwyższe wartości przeżyć względnych mężczyzn dla roku 2015 stwierdzono dla choroby Hodgkina – 100% (przeżyło 25 z 26 chorych mężczyzn), wzrost wartości wskaźnika o 13,6% wobec prognozy +4,7%, jądra 92,6% wzrost o 1,4% wobec prognozy 3,85 i gruczołu krokowego 81,7% (wzrost 7,2, prognoza +7,47%). Poza chorobą Hodgkina najbardziej wzrosły w roku 2015 w porównaniu z 2010-2014 wartości przeżyć dla chłoniaków (+16,7%), nowotworów wątroby (+10,7%), czerniaka złośliwego skóry (+7,8%) i nowotworów gruczołu krokowego (+7,2%).

Tab.1 Wartości 5-letnich przeżyć względnych w woj. dolnośląskim, w roku 2015, zmiany w latach 1985-2014, mężczyźni

Umiejscowienie	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009	2010-2014	Trend 1985-2014	2015	2015 vs. 2010-2014
Warga, jama ustna i gardło (C00-14)	48,0	39,1	34,6	32,9	33,7	35,5	-2,31	37,7	+2,2

Przełyk (C15)	5,7	5,7	5,4	6,4	5,3	4,8	-0,13	7,8	+3,0
Żołądek (C16)	10,5	11,5	14,1	14,0	15,1	15,9	+1,08	18,2	+2,3
Okreźnica (C18)	26,8	36,0	41,2	45,6	47,9	48,6	+4,26	55,3	+6,7
Odbytnica (C19-C20)	25,0	28,2	37,3	45,7	47,5	46,7	+4,99	51,7	+5,0
Wątroba (C22)	2,8	8,7	8,8	8,3	6,0	5,7	-1,15	16,4	+10,7
Trzustka (C25)	6,8	11,8	13,5	10,7	4,8	3,5	+0,17	4,7	+1,2
Krtań (C32)	48,1	49,4	50,2	51,4	45,9	47,1	-0,40	49,5	+2,4
Płuco (C33-C34)	8,9	10,0	12,6	15,5	12,0	10,8	+0,53	10,7	-0,1
Czerniak złośliwy skóry (C43)	43,4	40,8	51,6	55,2	58,1	59,6	+3,90	67,4	+7,8
Gruzoł krokowy (C61)	40,2	46,8	55,3	67,7	72,6	74,5	+7,47	81,7	+7,2
Jądro (C62)	71,1	79,9	84,2	87,9	90,1	91,2	+3,85	92,6	+1,4
Nerka (C64)	34,2	47,0	52,8	57,9	54,4	58,1	+4,19	64,6	+6,5
Pęcherz moczowy (C67)	50,7	54,1	58,7	65,3	57,7	54,4	+1,03	47,1	-7,3
Mózg (C71)	29,3	23,3	25,0	23,3	22,8	17,7	-1,75	19,5	+1,8
Choroba Hodgkina (C81)	62,0	60,0	62,0	78,1	68,8	86,4	+4,70	100,0	+13,6
Chłoniaki bez Hodgkina (C82-85, 96)	35,0	35,1	46,1	40,5	46,1	44,1	+2,08	61,0	+16,9
Białaczki (C91-95)	38,3	31,1	35,8	35,2	39,7	39,1	+0,83	41,7	+2,6
Wszystkie umiejscowienia	26,5	29,0	32,7	37,5	39,9	42,6	+3,37	46,3	+3,7

Z 6.640 kobiet, które zachorowały w 2015 roku na nowotwory złośliwe pięć lat przeżyło 3.521 (53%). Względny wskaźnik 5-letnich przeżyć wyniósł 58% i był o 1,7% wyższy od stwierdzonego dla lat 2010-2014, poniżej prognozowanego trendu +2,91% z lat 1985-2014 (Tab.2).

Najwyższe wartości przeżyć względnych dla roku 2015 stwierdzono dla choroby Hodgkina – 81,5% (wzrost o 0,4% wobec trendu +3,77%), nowotworów trzonu macicy i piersi (80,7 i 80,6%, wzrosty o 3,9 i 0,1%), Najniższe wskaźniki przeżyć odnotowano dla nowotworów wątroby, trzustki i przełyku – od 4,9 do 7,3%. Najbardziej wzrosły w roku 2015 w porównaniu z 2010-2014 wartości przeżyć dla nowotworów krtani (+21,3%), chłoniaków (+17,1%), białaczek (+13%), nowotworów jajnika (+12,1%) i czerniaka złośliwego skóry (+10,8%).

Tab.2 Wartości 5-letnich przeżyć względnych w woj. dolnośląskim, w roku 2015, zmiany w latach 1985-2014, kobiety

Umiejscowienie	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005 -2009	2010 -2014	Trend 1985-2014	2015	2015 vs. 2010-2014
Warga, jama ustna i gardło (C00-14)	53,7	55,5	57,2	52,7	52,8	47,5	-1,25	54,9	+7,4
Przełyk (C15)	14,7	9,2	10,7	7,7	2,2	13,0	-0,93	7,3	-5,7
Żołądek (C16)	13,8	15,3	17,2	18,9	18,8	23,9	+1,79	24,1	+0,2
Okreźnica (C18)	31,2	39,2	39,8	46,8	47,7	50,2	+3,64	53,4	+3,2
Odbytnica (C19-C20)	25,6	25,7	36,9	47,3	50,5	50,3	+5,95	51,3	+1,0
Wątroba (C22)	2,8	9,9	11,1	16,9	8,7	8,1	-0,43	4,9	-3,2
Trzustka (C25)	6,9	9,0	10,2	10,0	4,7	6,5	+0,82	7,0	+0,5
Krtań (C32)	56,0	54,8	59,6	57,7	64,4	47,5	-0,45	68,8	+21,3
Płuco (C33-C34)	14,0	16,2	20,6	22,0	14,7	16,4	+0,25	16,2	-0,2
Czerniak złośliwy skóry (C43)	59,4	62,1	66,5	62,2	69,8	66,8	+1,59	77,6	+10,8
Piers (tylko inwazyjne C50)	56,4	62,4	71,1	76,3	79,0	80,5	+5,01	80,6	+0,1
Szyjka macicy (tylko inwazyjne C53)	60,8	58,6	55,0	53,8	52,9	62,8	-0,24	57,3	-5,5
Trzon macicy (C54)	73,4	72,2	74,2	77,0	75,2	76,8	+0,82	80,7	+3,9

Jajnik (C56)	39,1	38,1	38,9	43,6	41,9	41,6	+0,81	53,7	+12,1
Nerka (C64)	45,2	54,5	62,1	65,4	62,2	64,4	+3,50	71,9	+7,5
Pęcherz moczowy (C67)	47,6	54,2	65,1	68,8	58,7	57,5	+1,91	53,9	-3,6
Mózg (C71)	32,9	33,7	36,0	32,5	29,4	18,8	-2,48	18,4	-0,4
Choroba Hodgkina (C81)	66,0	64,5	69,0	80,2	79,6	81,1	+3,77	81,5	+0,4
Chłoniaki bez Hodgkina (C82-85, 96)	46,8	46,1	41,9	47,2	47,4	42,1	-0,41	59,2	+17,1
Białaczki (C91-95)	31,8	37,5	42,5	43,7	43,3	37,9	+1,40	50,9	+13,0
Wszystkie umiejscowienia	42,5	44,5	48,3	52,3	54,1	56,3	+2,91	58,0	+1,7

Piśmiennictwo

1. Hakulinen T.: Cancer survival corrected for heterogeneity in patient with drawal. Biometrics 1982, 38, 933-942
2. Roberta De Angelis, Silvia Francisci, Paolo Baili, Francesca Marchesi, Paolo Roazzi, Aurelien Belot, Emanuele Crocetti, Pierre Pury, Arnold Knijn, Michel Coleman, Riccardo Capocacci, the EURO CARE Working Group: The EURO CARE-4 database on cancer survival in Europe: Data standardisation, quality control and methods of statistical analysis. EJC, 45 (2009), 909–930.
3. Isabella Corazziari, Mike Quinn, Riccardo Capocaccia: Standard cancer patient population for age standardising survival ratios, EJC, 40 (2004), 2307–2316.
4. Przeżycia 5-letnie chorych na nowotwory złośliwe z lat 1985-2014 w woj. dolnośląskim. Dolnośląskie Centrum Onkologii, 2020
<https://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2020/06/Prze%C5%BCycia-2010-2014.pdf>